

۲۱. ۵۹۹۷

مدیریت رفتار سازمانی پیشرفته

نویسندگان:

دکتر سعید صحت

(دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی)

محسن توکلی خباز

الهام قلی نژاد

سرشناسه	: صحت، سعید، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام‌پدیدآور	: مدیر رفتار سازمانی پیشرفته / نویسندگان سعید صحت، محسن توکلی خباز، الهام قلی‌نژاد.
مشخصات نشر	: تهران: فוזان، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۳۵۰ ص.
شابک	: 978-622-7121-29-2
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه: ص ۳۲۹.
موضوع	: رفتار سازمانی - مدیریت Organizational behavior - Management
موضوع	: مدیریت Management
موضوع	: سازمان Organization
شناسه افزوده	: توکلی خباز، محسن، ۱۳۷۱
شناسه افزوده	: قلی‌نژاد، الهام، ۱۳۶۸
رده‌بندی کنگره	: HD۵۸۷
رده‌بندی دیویی	: ۳۰۲/۳۵
شماره کتابخانه ملی	: ۶۱۲۴۶۰۳

نشر فوزان

مدیریت رفتار سازمانی پیشرفته

نویسندگان: سعید صحت - محسن توکلی خباز - الهام قلی‌نژاد

شمارگان ۵۰ جلد

نوبت چاپ: اول (۱۳۹۹)

حروفچینی و صفحه‌آرایی: اعظم شحی

ناظر فنی: ابوذر مرادی

چاپ / صحافی: سیمرخ زرین / کیم

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن بطور کلی و جزئی (چاپ، فتوکپی، فایل صوتی، تست‌سازی و انتشار الکترونیکی...) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع بوده و نقض پیگرد قانونی است.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۱۲۱-۲۹-۲

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

مرکز پخش: نشر فوزان کتاب

تهران، م انقلاب، خ لبافی‌نژاد بین کارگر جنوبی و اردیبهشت، نبش کوچه درخشان پلاک ۲، ط اول.

تلفن: ۰۹۱۲۶۸۶۰۹۲۳-۶۶۴۰۸۵۰۱-۶۶۴۹۰۲۰۹

WWW.FOZHANPUB.IR

Email: fozhan.pub@yahoo.com

۱۱	پیش‌گفتار.....
۱۳	فصل ۱: مبانی و کلیات رفتار سازمانی.....
۱۳	تعریف.....
۱۵	رشته‌های مربوط.....
۱۸	اهداف رفتار سازمانی.....
۱۹	مطالعه‌ی رفتار سازمانی.....
۲۱	تغییر، ناهمگرایی، یکرسانی، کار، تعارض و ارتباطات.....
۲۳	مطالعه‌ی موردی ۱-۱: بیانیه انجمن ورزش انگلستان علیه تبعیض نهادی.....
۲۵	تغییر سازمانی.....
۲۶	علوم اجتماعی و مبانی علمی درک‌گیری رفتار سازمانی.....
۲۶	فرآیند مطالعه رفتار سازمانی.....
۲۷	چالش‌ها و فرصت‌ها.....
۲۹	اخلاق حرفه‌ای بین‌المللی.....
۲۹	سطوح مطالعه رفتار سازمانی.....
۳۱	فصل ۲: مدل رفتار فردی.....
۳۱	مقدمه.....
۳۲	رفتار فردی و شخصیت.....
۳۳	تئوری‌های شخصیت.....
۳۴	تئوری ویژگی‌های شخصیتی.....
۴۰	شخصیت در سازمان.....
۴۳	مطالعه‌ی موردی ۱-۲: انتقادی بر آزمون شخصیت.....
۴۴	ادراک و فرآیند ادراکی.....
۴۸	تئوری اسناد.....
۵۰	مطالعه موردی ۲-۲: خطای ادراکی.....
۵۱	ارزش‌ها.....
۵۲	انواع ارزش‌ها.....

۵۴	گروه‌های کاری معاصر
۵۶	ارزش‌ها، وفاداری و رفتار اخلاقی
۵۷	ارزش در فرهنگ‌های متفاوت
۶۱	نگرش‌ها
۶۲	رضایت شغلی
۶۴	کاهش ناسازگاری‌ها
۶۶	ارتباط نگرش / رفتار

۶۹	فصل ۳: انگیزش
۶۹	انگیزش
۷۰	تئوری‌های رلبه انگیزش
۷۰	تئوری سلسله مراتب نیازها
۷۱	تئوری X و تئوری Y
۷۲	تئوری دو عاملی
۷۳	تئوری‌های نوین انگیزش
۷۳	تئوری نیازهای مک‌کلند
۷۴	تئوری هدف‌گذاری
۷۵	تئوری تقویت
۷۵	تئوری طراحی شغل
۷۸	تئوری برابری
۷۹	تئوری انتظار
۸۰	انگیزش و تعارض
۸۱	انگیزش و ارتباطات
۸۲	انگیزش و ناهمگونی نیروی کار
۸۲	انگیزش و طراحی شغل
۸۳	مدل ویژگی‌های شغل

۸۵	فصل ۴: هیجانات
۸۵	مقدمه
۸۶	هیجانات
۸۷	هیجانات احساس شده و ابراز شده
۸۸	شش هیجان جهان شمول
۸۹	جنسیت و هیجانات
۸۹	هیجانات و فرهنگ ملی

۹۰	کاربردهای رفتار سازمانی
----	-------------------------

۹۵	فصل ۵: ارتباطات
----	-----------------

۹۵	نقش ارتباطات اثربخش بر تأثیرگذاری سایرین
۹۶	نقش ارتباطات
۹۷	فرآیند ارتباط
۹۸	مسیر ارتباطات
۱۰۰	ارتباطات میان فردی
۱۰۴	شبکه‌های ارتباطی خوشه‌ای یا شایعه‌ای
۱۰۶	ارتباطات به کمک کامپیوتر
۱۰۹	مدیریت نقش
۱۱۱	موانع ارتباطات اثربخش
۱۱۶	عوامل تأثیرگذار بر ارتباطات سازمانی
۱۱۷	کاربرد ارتباطات در مدیریت رفتار سازمانی

۱۱۹	فصل ۶: گروه، تصمیم‌گیری گروهی و تیم‌سازی در سازمان
-----	--

۱۱۹	گروه و تیم‌سازی در سازمان
۱۱۹	تعریف گروه
۱۲۰	ویژگی‌های گروه
۱۲۱	دلایل تشکیل گروه
۱۲۴	مراحل تشکیل گروه
۱۲۵	فرآیند شکل‌گیری گروه
۱۲۷	مزایای گروه‌های کاری
۱۲۸	انواع گروه‌ها
۱۳۴	مشخصات گروه کاری مؤثر
۱۳۶	پروراندن افراد برای عضویت در گروه
۱۳۷	مشارکت و تصمیم‌گیری گروهی
۱۳۹	منابع عملکرد اعضای گروه
۱۴۰	عوامل مؤثر بر عملکرد گروه
۱۴۲	نقش‌ها در گروه‌ها
۱۴۳	هویت نقش
۱۴۳	درک نقش
۱۴۳	انتظارات نقش
۱۴۳	تعارض نقش

۱۴۴	نقش‌های مدیران در گروه
۱۴۷	گروه‌ها و تیم‌ها
۱۴۷	گروه‌ها
۱۴۸	تیم‌ها
۱۵۰	تیم‌های خودگردان و مستقل
۱۵۴	اجتماعات حرفه‌پیشه
۱۵۴	گروه‌های متداخل
۱۵۵	هم‌رنگی با جمع و گروه فکری
۱۵۸	تصمیم‌گیری و حل مسئله‌ی گروهی
۱۵۸	روش‌های تصمیم‌گیری گروهی
۱۵۹	گروه‌های عملی حل مسئله
۱۵۹	طوفان مغزی
۱۶۱	تکنیک گروه‌آسی
۱۶۲	تمرین مهارت سازه -۶- تمرین طوفان مغزی
۱۶۳	نمودار علت و معلول

۱۶۵	فصل ۷: رهبری و سبک‌های نوین (رهبر)
۱۶۵	رهبری
۱۶۶	نظریه‌ی خصیصه‌ها
۱۶۷	نظریه‌های رفتاری
۱۶۸	مطالعات دانشگاه اوهایو
۱۶۹	مطالعات دانشگاه میشیگان
۱۶۹	سبک سنج مدیریتی
۱۷۱	خلاصه تنوری‌های رفتاری
۱۷۱	تنوری‌های اقتضائی
۱۷۱	الگوی فیدلر
۱۷۴	نظریه‌ی تعامل رهبر -اعضا-
۱۷۵	نظریه‌ی مسیر -هدف-
۱۷۷	الگوی رهبر -مشارکت-
۱۷۸	رهبری کاریزماتیک
۱۷۹	همسوسازی سازمان با استفاده از چشم‌انداز
۱۸۲	رهبری تحول آفرین
۱۸۷	رهبری اخلاقی
۱۹۰	تنوری تبادل‌ی رهبر -پیرو-

۱۹۱	رهبری مشارکتی
۱۹۱	رهبری خدمتگزار
۱۹۲	رهبری معنوی
۱۹۵	رهبری ۳۶۰ درجه

فصل ۸: قدرت و سیاست ۲۰۳

۲۰۳	قدرت
۲۰۴	قدرت به عنوان وسیله‌ی نفوذ
۲۰۵	ابعاد قدرت
۲۰۵	مهارت نای به کارگیری قدرت
۲۰۶	منابع قدرت
۲۱۰	منابع قدرت افراد در سازمان
۲۱۳	انگیزه‌های قدرت طلبی
۲۱۴	قدرت از دیدگاه تزیونی
۲۱۴	کاربردهای قدرت
۲۱۶	مدیریت مسئولانه‌ی قدرت
۲۱۶	از سازگاری تا پذیرش قلبی
۲۱۶	چگونگی گسترش قدرت نفوذ با شکل دهی به پیمان‌های استراتژیک
۲۱۷	قدرتمندسازی، از مشارکت در قدرت تا تعویض قدرت
۲۱۹	ارتباطات بین قدرت و شبکه‌های رهبری
۲۲۱	تمایز قدرت با اختیار
۲۲۲	نگرش‌های مختلف نسبت به قدرت
۲۲۴	روش‌های اعمال قدرت
۲۲۵	کاربرد قدرت در مدیریت رفتار سازمانی
۲۲۶	قدرت در گروه‌ها: ائتلاف
۲۲۷	سیاست‌ها: قدرت در عمل
۲۲۸	تعریفی از رفتار سیاسی
۲۲۸	اهمیت یک دیدگاه سیاسی
۲۲۹	عوامل‌های مؤثر در رفتار سیاسی
۲۳۱	مدیریت تأثیر
۲۳۴	اخلاق در رفتار سیاسی
۲۳۵	شبکه‌های اجتماعی درون سازمان‌ها
۲۳۵	تئوری شبکه‌ی اجتماعی
۲۳۶	سرمایه‌ی اجتماعی و اهمیت وابستگی‌ها

۲۳۷	فصل ۹: تعارض، جایگاه آن در سازمان و مذاکره
۲۳۷	تعارض سازمانی
۲۳۹	تعارض و ناهمگونی نیروی کار
۲۴۰	مطالعه موردی ۱-۹: تعارض و ناهمگونی نیروی کار
۲۴۰	تحولات در اندیشه‌ی تعارض
۲۴۰	دیدگاه سنتی
۲۴۱	دیدگاه روابط انسانی
۲۴۱	دیدگاه تعاملی
۲۴۲	تعارض سازنده در مقابل تعارض مخرب
۲۴۲	انواع سطوح تعارض
۲۴۴	درجات تعارض
۲۴۵	مدیریت تعارض
۲۴۷	الگوی مدیریت تعارض
۲۵۰	مذاکره
۲۵۰	استراتژی چانه‌زنی یا مذاکره
۲۵۳	مسائل موجود در مذاکره
۲۵۷	دروغ و تزویر در مذاکره
۲۵۹	فصل ۱۰: رفتار سازمانی مثبت‌گرا
۲۵۹	رفتار سازمانی مثبت‌گرا
۲۵۹	روان‌شناسی مثبت‌گرا
۲۶۰	تئوری سازمانی مثبت‌گرا
۲۶۲	پیامدهای تئوری سازمانی مثبت‌گرا
۲۶۲	مفهوم رفتار سازمانی مثبت‌گرا
۲۶۷	سرمایه روان‌شناختی و متغیرهای سازمانی
۲۶۸	مزایا و کاستی‌های مثبت‌گرایی برای سازمان‌ها
۲۶۹	فصل ۱۱: اعتیاد به کار (تعادل زندگی کاری و خانوادگی)
۲۶۹	عجین شدن با شغل
۲۶۹	ویژگی‌های کارکنان عجین شده با شغل
۲۷۰	عجین شدن با شغل - عجین شدن با کار
۲۷۰	علل و پیامدهای عجین شدن با شغل
۲۷۱	اعتیاد به کار
۲۷۲	مفهوم‌سازی اعتیاد به کار

۲۷۳	پیامدهای اعتیاد به کار
۲۷۴	تفاوت اعتیاد به کار و عجزین شدن با کار

فصل ۱۲: عدالت سازمانی

۲۷۵	اصل عدالت
۲۷۵	مفهوم لغوی عدالت
۲۷۷	عدالت در سازمان
۲۷۸	عدالت توزیعی
۲۷۹	عدالت رویه‌ای
۲۸۰	عدالت مرادده‌ای
۲۸۱	عدالت در قرآن
۲۸۱	وجوب عدالت
۲۸۲	موازین عدالت
۲۸۲	آیات اعتقادی
۲۸۲	آیات اجرایی
۲۸۳	اقسام عدالت از دیدگاه امام علی (ع)
۲۸۳	عدالت اقتصادی
۲۸۵	عدالت سیاسی-اجتماعی
۲۸۵	عدالت قضایی

فصل ۱۳: فرهنگ سازمانی

۲۸۷	جامعه‌پذیری
۲۸۷	فرآیند جامعه‌پذیری
۲۸۸	ویژگی‌های فرآیند جامعه‌پذیری
۲۸۹	تاکتیک‌های جامعه‌پذیری سازمانی
۲۹۰	مفهوم فرهنگ سازمانی
۲۹۲	مباحثی در فرهنگ سازمانی
۲۹۹	ناهمگونی و فرهنگ سازمانی
۳۰۰	فرهنگ سازمانی و تغییر
۳۰۲	مطالعه موردی ۱-۱۳: مدلی برای تغییر
۳۰۷	یادگیری سازمانی و تغییر
۳۰۸	فرهنگ، تعارض و ارتباطات
۳۰۸	تعارض در میان خرده فرهنگ‌ها
۳۰۹	انواع فرهنگ‌های سازمانی

۳۱۳	فصل ۱۴: رفتار در سازمان‌های الکترونیکی
۳۱۳	رفتار در سازمان‌های الکترونیکی
۳۱۵	مختصات سازمان‌های الکترونیکی (مجازی)
۳۱۷	سازمان‌های الکترونیکی (مجازی) و رفتار فردی
۳۲۶	نتیجه‌گیری

۳۲۷	فصل ۱۵: هوش سازمانی
۳۲۷	هوش
۳۲۷	هوش هیجانی (عاطفی)
۳۳۱	هوش معنوی
۳۳۴	هوش بسی
۳۳۵	هوش فرهنگی
۳۳۸	هوش شهودی

۳۳۹	فصل ۱۶: رفتار سازمانی و استراتژیک
۳۳۹	عناصر اساسی رفتار سازمانی و استراتژیک
۳۴۰	اهمیت استفاده از ذره‌بین استراتژیک
۳۴۱	شالوده و بنیان یک رویکرد استراتژیک نسبت به رفتار سازمانی
۳۴۲	رفتار سازمانی در یک محیط جهانی
۳۴۴	فرصت‌های شغلی خارجی
۳۴۶	زنان و فرصت‌های بین‌المللی
۳۴۹	منابع

پیش‌گفتار

آنچه اینجا پیش روی خود دارید، کتابی جامع در حیطه‌ی رفتار سازمانی با رویکرد توجه به تمامی مباحث کلیدی رفتار سازمانی و نیز در نظر گرفتن مباحث نوین این رشته می‌باشد. همان‌طور که در فهرست کتاب مشاهده می‌نمایید در ابتدای فصل اول به مطالعه‌ی اهداف، سطوح و چالش‌های رفتار سازمانی پرداختیم. در فصل دوم، شخصیت، ادراک، ارزش‌ها و نگرش را در قالب مدل رفتار فردی بیان کردیم. سپس در فصل سوم تا پنجم، انگیزش، هیجانات و ارتباطات را از تعریف تا کارکردها مورد بحث قرار دادیم. فصل ششم ابتدای ورود به مباحث جمعی می‌باشد که در آن الگوهای گروه، تیم و تصمیم‌گیری مشخص می‌شود.

پس از آن در فصل هفتم به سراغ بحث جذاب و مهم رهبری در سازمان‌ها رفتیم که بی‌شک از عوامل اصلی رشد یا سقوط سازمان‌ها محسوب می‌شود. در این بخش، سعی کردیم با توضیح دادن الگوهای کهن و نوین رهبری، دید جامعی نسبت به موضوع رهبری در خواننده‌ی عزیز ایجاد کنیم تا فرصتی برای پرورش دیدگاه‌های فرهیخته در سازمان‌های کشور عزیزمان فراهم کنیم. در فصل هشتم و نهم، دعوای همیشگی بشر که قدرت ریاست و پس از آن تعارض و مذاکره می‌باشد، مورد تحلیل و بررسی قرار دادیم.

همان‌گونه که در ابتدا ذکر کردیم با توجه به کمبود کتاب‌هایی با موضوعات نوین رفتار سازمانی بر خود لازم دیدیم که این مباحث را نیز مطرح کنیم. فصل دهم شروعی بر مباحث نوین است. سپس به روان‌شناسی مثبت پرداختیم، زیرا این مکتب روان‌شناسی، پایه‌ای برای رفتار سازمانی مثبت‌گرا می‌باشد که در فصل دهم به آن پرداختیم.

فصل یازدهم، به برقراری تعادل زندگی کاری و خانوادگی پرداختیم و از نظر اعتیاد به کار از آن سخن گفتیم. فصول دوازدهم و سیزدهم، فرصتی برای بیان عدالت سازمانی و فرهنگ سازمانی ایجاد کرد. در فصل چهاردهم، با توجه به گسترده شدن روزافزون دنیای مجازی و دنیای الکترونیک، رفتار در سازمان‌های الکترونیکی را مورد نقد و بررسی قرار دادیم. در فصل پانزدهم هوش سازمانی و هوش معنوی و هوش عقلی در محیط کار را بسط داده و در پایان و در فصل شانزدهم، به موضوع کلیدی ترکیب دو مقوله‌ی رفتار سازمانی و مدیریت استراتژیک در قالب رفتار سازمانی استراتژیک پرداخته شد. بخشی از مطالب این کتاب حاصل تحقیقاتی است

که دکتر صحت در دوران تحصیل خود در دوره دکترا در کشور ژاپن انجام داده است. شاید بتوان گفت کمتر کتابی هست که مفاهیم و نظریه‌های سازمانی را با مباحث نوین روانشناسی و رفتار ترکیب و یکپارچه کرده باشد و در عین حال تمام این پیچیدگی‌ها را با متنی سلیس و روان ارائه دهد.

در پایان لازم است از کسانی که در تصنیف این کتاب ما را همراهی کردند، تشکر و قدردانی کنیم. همچنین باید ضمن تقدیر و تشکر ویژه از مدیر و کارکنان انتشارات فوژان و خانواده‌های عزیزمان و سرکار خانم اطهر مقیمی اردکانی که بدون حمایت و پشتیبانی و صبر آن‌ها، تهیه‌ی این اثر ممکن نبود، سر تعظیم فرود آوریم. امیدوارم این کتاب، راهنمایی هرچند کوچک در مسیر علمی و عملی دانشجویان فرهیختگان عزیز باشد.

دکتر سعید صحت

دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی

محسن توکلی خباز

دانشجوی دکترای دانشگاه علامه طباطبائی

الهام قلی‌نژاد

دانشجوی دکترای دانشگاه تربیت مدرس